

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

Освіта, заснована на досвіді: моделювання

Професор Ділейн Р. Свенсон

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

МОДЕЛЮВАННЯ

- Визначення:

Моделювання – це інструмент навчання, що дозволяє студентам відтворювати реальний процес або діяльність. Він слугує ефективним методом засвоєння знань, оволодінню навичками і для формування глибшого розуміння процесу.

Моделювання може мати різні формати. Найбільш поширеними є **рольові ігри**.

ЩО ТАКЕ РОЛЬОВА ГРА?

- Спонтанна, акторська, творча стратегія викладання, де студенти відкрито та свідомо виконують ролі інших осіб.
- Рольова гра – це ефективна стратегія навчання, тому що вона змушує учасників думати про особу, чію роль вони виконують, вона пов'язана з ситуаціями в реальному житті та сприяє активній особистій участі в навчальному процесі.
- На основі виконання ролі, створення ролі, рольових переговорів: корисна для розуміння та дослідження поведінки людей та реакцій на ситуації та фактори в широкому спектрі контекстів і оточень.

Рольові ігри

Рольові ігри прекрасно підходять для розвитку навичок та можуть бути веселою розвагою для студентів.

Вони добре вписуються в контекст юридичної освіти, де особливо ефективним може бути відтворення роботи суду.

Рольову гру із залученням експертів можна використати як демонстрацію.

Виконання студентами ролей, які їм зазвичай не притаманні, дозволяє їм поглянути на ситуацію чужими очима.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

МОДЕЛЮВАННЯ СИТУАЦІЙ

- Суд: засідання; судовий процес
- Альтернативне вирішення спорів: медіація, погоджувальна процедура, переговори
- Зустріч з клієнтом і консультації
- Сесії законодавчого органу
- Дебати
- Підготовка юридичних документів

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

Змагання з рольових ігор

- Поєднує переваги моделювання з елементом розваги та мотивує змагання.
- Дозволяє учасникам вчитися один від одного у визначенні підходу до вирішення проблеми.
- Формує ідентичність школи та прославляє Університет і Факультет
- Конкуренція – це характерна частина юридичної практики.
- Може охоплювати етичні міркування.

USAID
БІЛ АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

Етапи моделювання

- Кроки у використанні моделювання:
  - 1) Визначення цілей навчання для моделювання
  - 2) Розробка практичної справи/фактичних обставин, що лежать в основі моделювання
  - 3) Проведення моделювання
  - 4) Оцінювання моделювання
  - 5) Внесення змін

USAID
БІЛ АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОЕКТ
“СПРАВЕДЛИВЕ ПРАВОСУДДЯ”

Визначення цілей навчання

- Першочергове запитання: Чого мають навчитися учасники? А саме, які знання чи навички вони мають здобути?
- Моделювання добре підходить для:
  - знання: формування знань про процес – як це працює
  - навичок: практика та формування навичок; обґрунтування та аналізу; детального розуміння правових концепцій через застосування правових принципів.

Проведення моделювання

- Кожне моделювання має кілька етапів:
  - Ознайомлення з практичною вправою/фактичними обставинами та інструктаж.
  - Підготовка учасників
  - Моделювання
  - Зворотній зв'язок: нагадування про засвоєні висновки; оцінювання учасників, якщо доцільно
  - Оцінювання практичної вправи та моделювання
- Переконайтеся, що Ви ретельно розпланували час
- Переконайтеся, що інструктаж чіткий і учасники правильно все виконують
- Обміркуйте тривалість моделювання: постійне або одноразове

Проведення моделювання

- Як фасилітатор Ви маєте слідкувати за тим, як студенти готуються до моделювання, щоб переконатися, що вони розуміють та слідуєть Вашим настановам .
- Подумайте про часові обмеження: два варіанта – встановіть часові обмеження на початку або встановлюйте обмеження в ході моделювання.
- Відповідайте на запитання учасників.
- Проведіть обговорення ходу моделювання по його завершенні. Не забувайте про цілі навчання та цілі щодо змісту викладання.
- Залежно від цілей навчання може бути важливо провести індивідуальне оцінювання учасників.
- Забезпечте належні приміщення, обладнання, спостереження .

Оцінювання моделювання

- Критерії оцінювання мають враховувати цілі навчання та проведеній для учасників інструктаж
- Оцінювання може охоплювати застосування знань учасників під час моделювання
- Оцінювання та зворотній зв'язок щодо навичок учасників, застосованих під час моделювання
- Якщо це можливо, дайте учасникам можливість відпрацювати навички, і лише потім їх демонструвати
- Конструктивний зворотний зв'язок: баланс позитивного та негативного
- Пам'ятайте: змагання має навчальну ціль.

Оцінювання моделювання

- Запитайте себе: чи було досягнуто визначених вами цілей навчання?
- Чи були Ваші розрахунки часу реалістичними?
- Які зміни слід внести до фактичних обставин, щоб підвищити їх ефективність? Інтерес? Чи виникали непорозуміння або помилки?
- Чи мало моделювання належний рівень складності для Вашої аудиторії?
- Учасники розуміли та легко слідували Вашим настановам щодо того, що їм необхідно робити?

Приклади

- Міжнародний навчальний судовий процес: Jessup; Telders, Space Law
- Європейський суд з прав людини
- Зустріч із клієнтом і консультації
- Захист під час судового процесу
- Змагання з написання юридичних текстів
- Альтернативне вирішення спорів: переговори, медіація, арбітраж